इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक ५[illegible] १६ (१६)

ग्रंथ नाम रुक्मिणी स्वयंवर.

विषय मराठी काव्य.

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(1) ७.५०

॥श्रीरुकमीणीस्वर[illegible]॥श्रीरामजयराम॥

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(2)

श्रीगणनाथायनमः ॥ श्रीसरस्वतीयेनमः ॥ श्रीगुरुभ्यानमः ॥ वसुदे
वसुतंदेवंकंसचाणूरमर्दनं ॥ देवकिपरमानंदंकृष्णंवंदेजगद्गुरुं ॥१॥
वोंनमोजिकृष्णनाथा ॥ गणेशसरस्वतीनामेधरिता ॥ तूंचितूं कुळदेवता ॥
कवणआतांमीप्रार्थु ॥१॥ तूंचिआरवीळभावघेउन ॥ सद्गुरुतुजनाईन ॥
कृष्णकथेसिलावीमन ॥ निसातगुणगावया ॥२॥ येकाश्रीकृष्णकथा ॥
श्रवण ॥ तेणेंचित्तवृत्तीवेधलीसे [illegible] कर्मीखारवंडपण ॥ लागलेध्यान
निमाकिसी ॥३॥ सुकयोगींद्रा [illegible] नकेलापरिक्षिती ॥ भीमकीहरण
श्रीपती ॥ कायनिमीयपेकेलें ॥४॥ [illegible] रीतासीह्मणपासीप्रस्न ॥ तरिमीयत्को
देकडोण ॥ वदनकथाअमृत [illegible] तेजीवनमजतुसें ॥५॥ विषेशेंकृ
ष्णाचरित्र ॥ तुझेनिशुद्धमुखेपवित्र ॥ श्रवणकरीतामासेश्रोत्र ॥ अधिक ॥१
आधिकभक्तकेलें ॥६॥ इतरकथानकेपुढी ॥ नित्यनुतनरुचिगोडी ॥ सेवंजाणती
आवडी ॥ तेपराक्षरथडीपावले ॥७॥ देखोनिप्रस्नाचाआदर ॥ शुककथेसीजा
लासादर ॥ कैसेंवचनबोलीलागंभीर ॥ कृपाआपाररायाचि ॥८॥ येकेबापा
परिक्षिती ॥ तूंतवसुखाचिसूखमुती ॥ भीमकीपाणीग्रहणास्थिती ॥ यथा

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

निगुतीसांगेन ९ अगावसुदेवाचियेतपप्राप्ती श्रीकृष्णदेवाकिउदरायेति
तेथकृष्णाचिकृष्णशक्ती जालीउतरती भूमंडळी १० कनकासवेंजैसीकां
ती कीं सूर्यासवेंजैसी दिप्ती तैसीआवतरलीकृष्णशक्ती विदर्भदेसीरुक्मि
णी ११ जैसामूर्तीमंतविवेक तैसाजाणा राजाभिमक सहाथिलाआति
सात्विक निःकळंकशोभत १२ ... सुद्धमती जालीगर्भातेधरीती
तेथेंजन्मलीकृष्णशक्ती चित्शक्तीरुक्मिणी १३ नवविधातेचिनवमास गर्भ
भीभरलेपूर्णदिवस सांगजन ... नवनिधानरुक्मीणी १४ पांचावी
षयाचाशेवटी सद्बुद्धिउपजे ... तैपसीपांचाहीधाकुटी जालीगो
रटीरुक्मीणी १५ जैंहुनिजन्म ... तैंहुनीआवडेरायासी आमान्यक
रुनीपांचासी तेचियेकीपदयंती १६ स्वरूपरूपेआतीसुंदर लावण्यगुणो
गुणागंभीर दिवसेंदिवसजालीथोर वरवीचाररायासी १७ तेथेंकितीना
माब्राह्मण रायापासीआलाजाणा तेणेकेलेंकृष्णाकीर्तन तेथेंतनुमनवे
धलें १८ बैसलीहोतीरायापासी सादरदेखोनिभिमकीसी मगव
र्णिलेंकृष्णापासी चित्तस्वरूपेसीसाकार १९ जोनिर्गुणनिर्विकार

निष्कर्मे निरोपचार ॥ तोचि जाला जो साकार ॥ लिळाविग्रहि श्रीकृष्ण ॥ २१ ॥
अतिसुंदर चरणतळे ॥ उपमे कठिण रातोत्पले ॥ बाळसूर्याचे निउजाळे तै
शी कवळे टाचाचि ॥ २१ ॥ ध्वज वज्रांकुश रेखा ॥ चरणीचि सामुद्रिके देखा ॥ न
वर्णवती सहस्रमुखा ॥ ब्रह्मादिका अलक्ष ॥ २२ ॥ पिलुनि इंद्रनिळ किळी वो
तिली कृष्णतनु सावळी पावले सकुमार कोवळी ॥ चोरि निळी दोही बाही ॥ २३ ॥ भाग
सुनिळ नभाचिया कळिका ॥ तै[illegible] कियादेखा ॥ वरी नखे याचें देखा ॥
चरणी पीयुषाल्लुब्ध लीया ॥ २४ ॥ [illegible] ठणाळ्याचे डंब ॥ सचेतन मर्गजस्तंभ
तैसे चरणजी स्वयंभ ॥ कृष्णाचा[illegible]तत ॥ २५ ॥ कृष्णअंगा जडले पणे ॥ २
विजूसि पुठ जाले चौगुणे ॥ विस[illegible]मान जाणे ॥ पितांबर पणा कासेसी ॥ २६ ॥
कृष्णाचे चरणाचे निष्ठुषपणे ॥ चाकीने वेदासी आपीले उणे ॥ ते तवे धरूनी ठेले
मौन्य ॥ कृष्णकीर्तनें हे गर्जे ॥ २७ ॥ सोहंभावाचे निगडजे ॥ चरणी गर्जती नेपु
र ॥ मुमुक्षाचे मनानंद स्फुरे ॥ यातेचे उरचरितसे ॥ २९ ॥ तोडर गर्जे कवणोमा
नी ॥ जन्ममरणा हरीचरणी ॥ नाहीं उपास कालागुनी ॥ संकल्प विकल्प गेली
या ॥ ३० ॥ आनंतरूप न कळे वेदी ॥ ते ध्याकळी जे जे विसद्बुद्धी ॥ तैसी मेरच

Rajawade Samshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. Joint project

ळामाजमधी। चिद्रत्नसंधिजडिलिसे ३१ स्वपदपाळली यापाटी जेवीको
वृत्तीहोयउफराटी तैसीकीं कृपीक्षुद्रघंटी अधोमुखमेखळे ३२ प्राप्ति
शयेसीमाजसाना होताआभिमानपंचानना दृखोनिहृदयामध्येरचना
लाक्षनिराणातोगेला ३३ पाहावया हृदयामध्ये रचना चित्रीचिलेपेजा
लीज्ञापना सांडोनियोगीच्याआपीनाना मखळेखवणा स्वयेजडली ३४
ह्मणोनिपद्मनाभीनावां उद्धरि त्रैलोक्याचासांठोवा जेवीसागरामाजीठिया
तरंगाच्यापैकेला ३५ सा[illegible]ह्माळी तैसीउदरीचीगुणत्रिवळी
कुर्मीकर्म रोमावळी बहिर्मुख वाढलीया ३६ सकळेहदइंचे महिमान
ध्ये उपनिषधापडलेमौन्य तेंहि संचरलेसहज्ञान देहाभीमानसोडूनि ३७
सुन्यसांडुनि निरावकाश तें चिहृदय[illegible]सावकाश संतिकेलारहिवा
स वृत्तीसंन्यासहोउनि ३८ तयापदिंजे सल्लीन ताचिजडीतपदकजाण
मुक्तमोतिलगसंपूर्ण गुणेविणलेइलासे ३९ ज्ञानवैराग्ययुक्तीसंपुटी
निपजली मुक्तमोतीयिगोमटी तेचियेकावळीकंठी हृदयाजगजेठीशोभत
४० जनवीजनसमानकळा याचिआपादवनमाळा शांतीनिजशां
तीनिर्मळा रळेगळा वैजयंती ४१ वोंकारमहत्का सगट तोचिजाणा

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

वाकंबुकंठ॥ जे शुनिवेदाचें मुळपीठ॥ तेथुनि प्रगट त्रिकांडी॥४२॥ रवावा। णोनी
उपनिषधाचिरवाणी॥ आर्यकाटीला शोधुनी॥ तो चि कंठी कौस्तुभमणी॥ निज
कीरणी सळकृत॥४३॥ गगनगजाचे शुंडादंड॥ तैसे सरळ बाहुदंड॥ पराक्र
प्र मआत्तिचंद॥ अभयदानाउद्दीत॥४४॥ पंचभुतफीन्ना भिन्ना॥ तैशा अंगोळी
याजाण॥ तळहात तो आधिष्टान॥ पंचात्मीळणयेकसुष्टी॥४५॥ चंद्रुरवाणी की
(१) याशक्ती॥ याचीच्यारीभुजा जो मती॥ पुर्ध्य वसवीली हाती॥ कवणा स्थित्ती
पाहापां॥४६॥ म्हणौनि ते तेज आकार अद्वैत दृष्टीसि तेजधार॥ ते चि धगधगी
तचक्र॥ परीमर्दन थारखड्ग॥४७॥ आतीमानकरी चेंद्रा॥ ते चि सळकृत पे
गदा॥ निःशब्दीउठवीशब्दा॥ वेदानुवादे पांचजन्य॥४८॥ अभेद भक्त मज भेट
ती॥ ते कांसुमन वैचि मिळती॥ ... हाती॥ हृदयकमळी वाहातुसे॥४९॥ ते
बाह्यवटा कित्तीमुरवें॥ च्यारीविदजालेसुरवें॥ करिकोंकणेज डितमाणिकें॥ वा
तीकांत्तेवर्द्दातु॥५०॥ येत्रउभव नित्ते पासका॥ तैशा अंगोळी यामुद्रीका॥ त्रिकोन
शाल्कोनकर्णिका॥ जडीत माणिका अंगमात्का॥५१॥ पुर्वउत्तरमिमांशा दोन्ही॥
कुंडले जाली हृक्षणश्रवणी॥ उपनिषधार्थे किरणी॥ सकळैपणीस तेज॥५२॥ त
यकल्पणतीसाक्षाकार॥ यकल्पणतीमकराकार॥ परि तेसाचनिर्विकार॥ श्र
यकल्पण

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(5A) वणेविकारमावळत्ती ॥ ५३ ॥ गाळुनियांमोक्षसुख । तेथीचामुसावोनिहरीख ।
तेचिकृष्णाचेश्रीमुख । निसनिर्दोषिमिरवत्त ॥ ५४ ॥ उपमेचेंद्रनिळाग्रहण । तो
तवंकृष्णपक्षिक्षीण । सदोअस्तुवीणसेंपूर्ण । इंदुवदनकृष्णाचें ॥ ५५ ॥ उपमेरही
तह्मणुवटी । पाहाताप्रेमदुणीउठी त्रैलोक्यसौंदर्येकसवटी । दावितांहेंनीमा
सुरें ॥ ५६ ॥ जिवसीवयेकाकार । तैसेमीनलेदोनिअधर । माजिदंतपंक्तीतेजा
कार । चिदानंदेंस्फुरेझळकती ॥ ५७ ॥ नास्तीकासीदितनिनास्तीक । जेचावलेतेन्या
सीक । पवनहिंडतापावलासुख । कृष्णास्मरणेसुखीजाला ॥ ५८ ॥ विशाळडोळेचे
तन्यपणें तेथेंविसावोआलेपाहात पाहातांपाहणें आपआपणीयादेखणें । सबाह्य
पणेंसमहृष्टी ॥ ५९ ॥ नानाज्ञानात्रिपाती । मिथ्यापणेंलवतहोती । तिहींसारुनी
मागुती । सहजस्थीतीपाहातसे ॥ ६० ॥ आणिश्रवनाचिशोळी तैसीशोभकृष्णाक ॐ ग
पाळी सच्चीदानंदयेकमेळी । तेचित्रिवळीकंठाची ॥ ६१ ॥ नहाळुनिआहंकोठी
पापण ॥ सोहंकाटीलेंशुद्धचंदन तेंह्निकेलेंकृष्णार्पण । निजपाळीएणेंमळीवट
६२ ॥ सफरगगनाकुरसरळ । तैसेंमस्तकीचेकेशांकुरळ । कृष्णास्मरखसीविमुख
सबळ । अधोगतीविशाळधावीनले ॥ ६३ ॥ त ह्मणपुनिरेकयाचीयामरी आणो
नीबांधलीचिरगंठी । मगसहज भावाचामुगुटी । दाटलदाटीसुबेधा ॥ ६४

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

तयामुगुटोंतळवटी ॥ मुक्तमयोरपत्राचिवेटी ॥ कैसीशोभताती गोमटी ॥ ह्रशाह्रषी
ता अतित ६५ सलोक्यूसमैत्तस्वरूपता ॥ तेतवपिसेसांडीसर्वथा ॥ देखणेवीयाडे
ळसता ॥ तोचिमाथांपैस्तबक ६६ ॥ अलंकारामाडीआवडी ॥ जेयेक्रृष्णासीअ
धीकगोडी ॥ तेचिसांगो विसरलोफुडी ॥ चुकगाडीपडलीआसें ६७ ॥ सकळभूषणाचे
भूषण ॥ ब्राह्मणाचिलक्षणचरण ॥ ह्रदईवाहेनारायण ॥ श्रीवछलांछनगोविंदा ६८ ॥
कृष्णाचियश्रीमूर्ती ॥ लावण्य [illegible] [illegible] ॥ बरवीयाबरवाश्रीपती ॥ वाचा
कितीअनुवादे ६९ ॥ जेजेअसतसे [illegible] ॥ तेतेकृष्णाचे निलशे ॥ डोळयात्तपोला
(5) वीलपीसे ॥ जालेमोरविसेंह [illegible] [illegible] ॥ ह्रयोचाआत्तीमान ॥ मदनाअंगीसंपू
र्ण ॥ तणदेखानियाश्रीकृष्णा ॥ स्व [illegible] [illegible] जायावीरला ७१ ॥ मदनेकृष्णादेखी
लासांग ॥ ओगजाळुनिजालाअनंग ॥ [illegible] ॥ येउनियाचांग ॥ उत्तमअंगपावला ७२ ॥
बरवेपणेमीमोटी ॥ होतलक्ष्मीयेचापादीं ॥ कृष्णदेखानियाजगजेठी ॥ तेहीउफरा ४
टीलाजीली ॥ ७३ ॥ रुपाभाळोनियाकैसी ॥ रमाजालीपरमपिसी ॥ लक्ष्मीनावडेश्री
कृष्णासी ॥ जालिदासीपायांचि ७४ ॥ कृष्णदेखीलाजयादिठी ॥ तेपरत्तोनिमागुती
नुठी ॥ अधिकाअधीकचालीमीठी ॥ होयतल्लीनहरिरूपी ॥ ७५ ॥ कृष्णपाहावयाच्याको
ण्या ॥ नयनीनयनानिघतीजीभा ॥ श्रवणेश्रवणासीचल्लभा ॥ अक्षीनवशोभाकृष्णाचि
॥ ७६ ॥ कृष्णारजडेशेचीत्त ॥ यासीफीकेहोयअमृत ॥ अमरअमृतपानकरीत ॥ तेही
चरफडीत्तहरीरसा ॥ ७७ ॥ तम्घयेंचाखाणीजेइंद्र ॥ कृष्णाइंद्राच्याहीइंद्र ॥ क्षयोपा

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai: "Joint project of the ..."

श्री

वत्तिइंद्रचंद्र ॥ कृष्णानरेंद्रअक्षयी ॥ ७८ ॥ असुरसुरमापति ॥ तेगान्हाये हरीसदेती
इंद्रचंद्रप्रजापती तेहीचरफडीतीनिजपदा ७९ तेवेळीउठीलकृष्णनाथ कंसके
सीयाकरीघात ॥ देवानिजपदिस्थापीत ॥ अमरनाथश्रीकृष्ण ॥ ८० ॥ कृष्णायेसात्री
(5A) शुधी ॥ उदारनदेखोस्वात्मबुधी ॥ सेवकाबैसवी निपंदी ॥ अक्षयसिधीदेवुनि ॥ ८१ ॥
जेनेदिदेवकियशोदेत्तें ॥ तेगत्तदीधलीएतानेसी ॥ समानदेनेअरीमित्रासी ॥ उदार
तेसीकायवानु ॥ ८२ ॥ निजपदेसीह [illegible] नाथ ॥ भक्तासीआपणीयादेत ॥ आपणहोय
भक्तांकित ॥ राहतिरत्तयापासी ॥ [illegible] तामानिमोटी ॥ शंहशुकरहोयेजगजेठी ॥
प्रगटलाकोरडीयाकाठी ॥ वचनासाठी [illegible] च्या ॥ ८४ ॥ येसाधिरवीरउदार ॥ गुणागु
णीगुणगंभीर ॥ पृथ्वीवरीयदुवीर ॥ दुजासुंदरनदेखो ॥ ८५ ॥ कृष्णाचरणीचाअराम
श्रीमत् पाहातांविसरेक्रियाकर्म ॥ समाधिसतयविश्राम ॥ मनोरमहरीपद ॥ ८६ ॥ कृष्णो
श्रवणांचिप्राप्ती ॥ ऐीमकीसादरश्रवणार्थी ॥ हृदइंअयुर्भवलीमुर्त्ती ॥ बाह्यस्फु
पे तींभावबळी ॥ ८७ ॥ आंगजालेरोमांचित ॥ कंठीबाष्पदाटत ॥ शरीरचळचळाकां
पत ॥ पडेमुर्छीतिधरणीये ॥ ८८ ॥ येकह्मणतीधराधरा ॥ येकपालवीघालीतीवारा
येकह्मणतीहेसुंदरा ॥ कृष्णकीर्त्तेणीझडपली ॥ ८९ ॥ भक्तीपासीभावनाजाये
तैसीधावीनलीधाय ॥ ह्मणीहरीलागेलमाये ॥ ह्मणोनिकडीयेघेतली ॥ ९० ॥ रा

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(6)

यासी कळले तिचे चिन्ह। हसी जाले कृष्णा श्रवण॥ ते येचि विगुंतले मन। कृष्ण
र्पणा हे करावी॥ ११॥ ऐसा धरूनी या भावो। अंतःपुरा आला रावो। रुक्मीणीसी कृष्ण
नाहो। राणीये पुसावो पुसतसे॥ १२॥ मग बोलीली शुद्ध मत्ती। हेचि होते माझे चि
कन्या आर्पावी श्रीपती। पुण्य त्रीजगती न समाये॥ १३॥ वरु मान ला आहां तांसी॥
कन्यादान श्रीकृष्णासी। तरीच सार्थक ना जन्मासी। दोपक्षासी उद्धार॥ १४॥ वि
कल्म रुक्मी या कृष्णा द्वेसी। वचन न मन चितयासी। काय ह्मणावे वडिलासी॥
११ गोवळीयासी सोयरीक॥ १५॥ कृष्ण सारिखें स्वरूप। कन्या सगुण आ। तिस्व
रूप। दोही स घटीचा विकल्प। ... कल्प सोयरीक॥ १६॥ रुक्मी या कृ ५
ष्णानी द्वाकरित्त। नागदेवता ... दत्त। निंदेसी वाग्घरी भीत। पापष्ट
द्रुत निंदेचे॥ १७॥ येका जनार्दना विनवीत। निंदे माजी स्तुती होत। श्रो
ता तेथे ठेउनि चित्त। कथा निश्चीत्त परिसावी॥ १८॥ इति श्री भाग
वते महापुराणे दशमस्कंधे येकाकारटीकायां रुक्मीणीसैवरे नाम
प्रथमोध्याया॥ १॥ प्रा॥ १॥ ६ ६ ६ ६ ६

Joint Project of Rajwade Sanshodhan Mandal Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

श्रीगणेशायनमः ॥ कृष्णो सिशरीरसंमथ ॥ हाबोल चिद्याबध ॥ वाडिलपणे
घेतलाछंद ॥ बुद्धी मंदम्हातारा ॥ १ ॥ कृष्णसो यरीकनयेकामा ॥ हेकायकळले
नाहीतुह्मी ॥ सखामारीलाआहेमामा ॥ तोकायआह्माधडहोईल ॥ २ ॥ येकल्पा
तीनेदाचा ॥ येकल्पातीवसुदेवाचा ॥ ठावनाहीबापाचा ॥ आकुळीसाचाश्रीकृ
ष्णा ॥ ३ ॥ मुळीचनाहीजन्मपत्र ॥ कवणजाणेकुळगोत्र ॥ कृष्णनव्हेजिस्वतं
त्र भक्तपरतंत्रसदाचा ॥ ४ ॥ तुह्मा कृष्णापणेबहु काळा ॥ गोरक्षतो गोवळा ॥
तोतवं मनुष्यपणाविगळा नावेरूपयानाही ॥ ५ ॥ कर्मेपाहातातोपरद्वारी ॥ गोगो
रसाचीचोरीकरी ॥ धरितानधरवे नधारी ॥ चोरदाहीचितान्चा ॥ ६ ॥ गाइपाठी
धावतां पळोसीकलातवतां ॥ काळ जीवना पुटेपळत्ता ॥ लालरक्षीतामुखकुंडु
॥ ७ ॥ कृष्णावीरनव्हेगाढा ॥ पळालासरासंदाखुंटा ॥ कोणेससुन्याआगडा ॥ मागी
लेडुगीवसततसे ॥ ८ ॥ केसीयामारिलेतट्टु ॥ बैलमारिलाआरीष्टु ॥ इतुकीया
सोटीवाहु ॥ केवी १ सुभदुह्मणावा ॥ ९ ॥ मारिलेवत्सासुरवासरु बगासुरतें
पारवीरु ॥ कितडुं मारीलेआघासुरु ॥ इतुकेनिवीरुकेवीहोय ॥ १० ॥ कृष्णासीउ
घडेनाहीवत्तणे ॥ सदासंसारीलपणे ॥ याचीजाणेमिविंदाने ॥ लैतीस्थानेऐके प

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

चटेवेकुंठीचीपाडी।क्षीरसागरीदृतबुडी।शेषाचियेफडेबुडी।मिसेनिद्रेचे
नीराहे।१२।विघ्नदेखोनियांथोर।हायमछकासुर।भातरीपाठिकरूनीनि
बर रूपधरिकमठाचे।१३।दैत्यदेखोनियाभारी।खांबामाजीगुरगुरी।बळे
काटीलीयाबाहेरी।नरनासीहहोउनिठेला।१४।दैत्यदेखोनियांसबळ
जालाभीकारीकेवळ।बळीनकेलाद्वारपाळ।गळाबांधोनिद्वारेसी।१५।
सर्वांचिखुलटपणसांडिले।रूप [illegible] चीमांडले।दैत्यफळकुटकांडिले।
मडुरजालेमायेचे।१६।रावता [illegible] य।दैत्यमारिलेमायें।रडेयेमाये
यमाये।सांगाकायतत्याचे।१७।थे [illegible] लेसांकडे।तेंमेळवीलीमाकडे।आ
ताचिपाहापारोकडे।गावळ्यापु [illegible] से।१८।कृष्णाचिआणीककाहाणी।१
तोस्त्रीजालामोहनी।सुरांअसुरा [illegible] कुनी।माहादेवमोहिला।१९।सखीला
ला तोहाळसा।वासकेलायानिवासा।याचनिधर्मराहोकैसा।रवीचंद्रासी
लागला।२०।कृष्णासीनाहीरूपगुण।नदेखोयकदेसीस्थान।तयासी
कैचेसीहासन।वृत्तीसुन्यवर्त्तत।२१।कृष्णासीनाहीदेहाभीमान।ने
वामाननाआपमान।तयाचेवगाठीकैचेधन।भाजीचेपानखातसे।२२।

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

कृष्णाचाभावयेक ॥ नव्हेस्त्रीपुरुषनपुंशक ॥ पुसतानिश्चयोयेक ॥ नव्हेनि
स्चेंकनिर्धारु ॥ २३ ॥ तयासीमायादोन्हीपाहीं ॥ दोघीवर्त्ततीदोठाइं ॥ येकदेहीय
(7A) कवीदेही ॥ देवकीआणीयशोदा ॥ २४ ॥ येकस्वबोधेउपजवीती ॥ दुजीवाढवी
विषयप्रिती ॥ दोघीसोडुनितळमळीती ॥ धर्मोप्रतीधावीनला ॥ २५ ॥ तचिस्वका
दिधर्मोघरी ॥ ब्राह्मणाचिसि[illegible]थेली [illegible]ताहाणीतलाउरावरी ॥ तेपदमीरवी
निळाडीरा ॥ २६ ॥ त्याकृष्णासीसे[illegible]रवी तैंचआहाविटंबवाणो ॥ संसा
रीमुरवकवीदारववणें ॥ माडी[illegible]कोत ॥ २७ ॥ यासीद्यावेडैभावेड
तैंचआम्हुचेकाळेतोंड ॥ याबोला[illegible]पारखाड ॥ ज्ञांतउदंडतुह्मापासी ॥ २८ ॥
कृष्णाअतीतचहुंवाचा ॥ तेथे[illegible]निश्चय[illegible]खडकेंचा ॥ शाह्यनिश्चयोनकेसाचा
ससवाचाहेमाझी ॥ बोलापाकोजोसोपडे ॥ यासीवागनिश्चयोघडे ॥ हेतवेआ
वघेचिकुडें ॥ जाणतवेडकोहोता ॥ ३० ॥ कुळकर्मीचाआंत ॥ आपणासगटस
कळाचाघात ॥ करणोआहेजिनिवांत ॥ कृष्णानाथवरावा ॥ ३१ ॥ जेसेनिजतत्व
निर्मळ ॥ तेसारायाशहनिश्चळ ॥ कुळाप्तीमानीयासबळ ॥ देहसमंधमीळाणो
॥ ३२ ॥ जन्मकर्मकुळगोत्र ॥ नंचनिंचवर्णविचित्र ॥ कर्मीचिजेकर्मतंत्र ॥ जाणता

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

स्वतंत्रमीयेक ॥ ३३ ॥ शरीरसमंधाचेकारण ॥ घटीतआहेमजआधीन ॥ प्रक्रतीपु
रुषापाणीग्रहण ॥ माझे ॥ निजाणहोतसें ॥ ३४ ॥ वचनयेकाजीप्रबळ ॥ चैद्यदे
सीचाभूपाळ ॥ महाभिमानीशुशुपाळ ॥ सोयराकेवळतोआह्मां ॥ ३५ ॥ शरिरस
मंधाचेघटीत ॥ तयासीचआहेनिश्चीत ॥ तुह्मीबैसलेतिपंडीत ॥ उचितानुचि
तविचारा ॥ ३६ ॥ कर्मकांडीचेवेदपाठक ॥ वोळखनिजोतिसीगणिक ॥ वागनि
श्चयाचेवाग्झाविक ॥ शद्धशास्त्री [illegible] ॥ ३७ ॥ मळुपांचापंचकाचा ॥ शोद्ध
निश्चयोतेणसाचा साभीमानें [illegible] ॥ सोयराआमुचाशुशुपाळ ॥ ३८ ॥
(8) रुक्मीणीकायामनेवाचा ॥ निश्च [illegible] श्रीकृष्णाचा ॥ बाहेरवागनिश्चयो 2
शद्धाचा ॥ शुशुपाचारुक्मि [illegible] ॥ लग्नपत्रीकापाहातांडोळा ॥ येकनाड
आलिशशुपाळा ॥ कृष्णानेइलभिमकबाळा ॥ यासीअवकळाकरूनी ॥ ४० ॥
वरशुशुपाळयेकतां ॥ दचकलीतेराजदुहिता ॥ जैसासिंधासीसिंधुलाभ
होता ॥ उद्धीअवचितापेतरावो ॥ ४१ ॥ कवणउपासुगेदेवता ॥ कवणकवणा
जावेंतीर्था ॥ कवणनवसनवसुप्याता ॥ कृष्णनाथाप्राप्तीसी ॥ ४२ ॥ जैसासद्बु
द्धीआडकामक्रोधु ॥ कां विनतेआडगर्वमंदु ॥ स्वधर्माआडअळसेसंदु ॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

तैसा बंधु रुक्मीयां ॥ ४३ ॥ जैसा विवेक वैरागी ॥ विघ्नें जिणोनि जाय वेगीं ॥ तैसा
प्रेत्न कृष्णालागीं ॥ करि निरसव अंगीं मी दृखा ॥ ४४ ॥ कृष्णप्राप्तीचा वीचार ॥ ते
थें करूं न ये दुर्जयाचा संचार ॥ वृत्ती करी चि[illegible] तदाकार ॥ धैर्यबळें आपुलेनि ॥ ४५ ॥
न रिघे गुज सांगामायेपासीं ॥ परि साधनव्युत्तियेसी ॥ खोरी चेत मोहसी
मिठी लोभेसी घालुनी ॥ ४६ ॥ माझ्या आसेच्या साजणी ॥ दिन त्रुष्णाच्या ब्रा
ह्मणी ॥ मीळती वासना सुवासीणी ॥ [illegible] वेढुनि येती ॥ ४७ ॥ तेणें थोर राहइल
रावुं पेकेल षाभिमानी याबंध [illegible] प्राप्तीसी वीरोधु ॥ सबळ क्रोधु उ
पजेल ॥ ४८ ॥ ऐसें विचारुनी जा[illegible] भावाचा ब्राह्मण ॥ आप्त पाचारीला
सज्ञान ॥ अतीगहन विवेकी ॥ ४९ ॥ [illegible] प्राप्तीसी सद्भावो ॥ यालागीं नावें तो
सुदेवो ॥ कृष्णापासीं धाडिला पा[illegible] ॥ निज पत्रीका देउनि ॥ ५० ॥ साता
श्लोकाचि विनती ॥ उपाव भाव आर्ती कीर्ती ॥ विवेक निश्चयो निजभक्ती
श्रीकृष्णासी विनती पाठविली ॥ ५१ ॥ येका जनार्दनी नमन श्रोता[illegible]
वे सावधान ॥ प्रेमपत्रीकेचे लेखन ॥ अनुसंधान भिमकीचें ॥ ५२ ॥
इती श्री भागवते महापुराणे दशमस्कंधे येकाकारटीकायां रुक्मीस्व
वरो नाम द्वीतीयोध्यायाः ॥ २ ॥ श्री ॥ ६७ ॥ ६९ ६० ६०

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

श्रीगणेशायनमः॥ आपुलेआर्तिचेअंजन॥ सुधसत्वाचेपत्रउजाण॥ बुधी
बोधेकेलेलेखण॥ वर्णाक्षरीअक्षर॥१॥ मनोवेगाचापैवारी॥ त्यावरिबैसलाह्वी
जवर॥ कृष्णप्राप्तीसीसत्वर॥ समूळमुळपाठवीले॥२॥ माझेंपुर्वपुण्यतुंद्वीजवरु॥
कृष्णप्राप्तीसीमत्तजतुंगुरु॥ म्हणोनिकेलानमस्कारु॥ वेगेयदुवीरुआणावा॥३॥
द्विजपावलाद्वारका॥ वैकुंठकैळासाहुनीअधिका॥ तेथेनिवासजगन्नायका॥ विस्व
व्यापकाश्रीकृष्णा॥४॥ द्वारकाबाह्यप्रदेसी॥ आरामरमवीनिवसीवासी॥ वसंतनी
ववसिदासुमनेसी॥ संतापकोपारसीआसना॥५॥ प्रेमेविकाशलेकमळस्फुट॥ गुंजा
रवक्रुरित्तिकृष्णाषट्पद॥ येकोनिध्वनीझालेसाद्ध॥ शामवेदमौनावलें॥६॥ प्रबो
धपारवेघुमती॥ तपेंवागेश्वरीचकितचित्ती॥ विस्मीतजालाब्रह्स्पती॥ आश्वी
र्येमानितीसुरवर॥७॥ डोळत्तद्राक्षाचेघड॥ मुक्तपरीपाकेअतिगोड॥ सकळ
कामाचेपुरत्तकोड॥ गोडाहीगोडतेगोडी॥८॥ कोकीळाकृष्णवर्णकुंजती॥ रा
ह्मानीः शद्बसुरावृत्ती॥ तपोसनकादिकसुखावती॥ प्रळापत्तिततस्त॥९॥
मयोरआनंदेनाचत॥ आयसरानृत्यतेणोतटस्त॥ तांडवविसरलेउमाकांत॥ आ
तीअद्भुतहरी लिळा॥१०॥ सुद्धहंसद्वारकावासी॥ मुक्तमोत्तीयेचारासासी॥

(10)

ते देखोनि परमहंसी ॥ निजमानसी लाळघोटी ११ ॥ शुकपींगळे अनुवादत ॥ तेपो
वेदांत दचकत ॥ आतिगुह्याचे गुह्यार्थ ॥ पक्षी बोलत द्वारकेचे १२ ॥ इतर नगरा
चिउभचनी ॥ तिरवणावरी पंचरवणी ॥ यामाजी आती दुखणी ॥ द्वारकापट्टनी
त्तनाही १३ ॥ द्वारकापाषाणांवाडेकोडे ॥ विजपिपुनिघातत्लेसडे ॥ तोरणे पत्ता
काचेंहुकडे ॥ मशाकत्यापुटेसयत्ने १४ ॥ द्वारकेचिनवलपरी ॥ चिंतामणीची
चिंताहरी ॥ कल्पत्तरु चिकल्पनावारी ॥ परी सांचीनिवारी जडीचकोचीका ॥ मा १५ ॥
दशेचि दैन्यपदवडी ॥ अमृताचि [illegible] ॥ स्वाने ह्याचि निजगोडी ॥ नांदेनघ
डीद्वारकेमाजी १६ ॥ द्वारकेम[illegible] कूणे ॥ अक्षरांचि रवरे नाणे ॥ जेसेंघ
पोतेंसेदणे ॥ कोण्हाही[illegible]णे आसे[illegible]ना १७ ॥ वैकुंठीच्या वैभवासी ॥ कुष्णा आणि १
ले द्वारकेसी ॥ तदेखतां ठकपडले द्वारासी ॥ तद्वारका कैसीवर्णावी १८ ॥ दीजा
सीसवरवराभोरी ॥ नगर न पाहेचि हरी ॥ भीतरीपात्त ज्याउठावली ॥ जेथेज
गजेठी श्रीकृष्ण १९ ॥ ह्मणोनि द्वारकावर्णन ॥ राहावया हेचि कारण ॥ दीजें दे
खीला श्रीकृष्ण ॥ विस्मीत मन तयाचें ॥ २० ॥ हमसी हासनी आदिसती ॥ बै
सलासिसहजस्थीती ॥ द्विजासि देखोनि श्रीपती ॥ भाव चित्ती जाणीतला २१ ॥

A joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

याचियाआगमनविधि ॥ थोर होईल कार्यसीधी ॥ फावलीयेकांताचिसंधी ॥ हो
यसद्बुधी ब्राह्मण ॥ २२ ॥ सिंहासनाखालतिउडी ॥ घालुनीदोनी हातजोडी
नमनसाष्टांगेपरवडी ॥ पुजिआवडिद्विजातें ॥ २३ ॥ अमरकरितीकृष्णपुजा तैसी
यावोजापुजी द्विजा ॥ ब्राह्मणदेवकृष्णराजा ॥ ब्राह्मणपुजातेजापों ॥ २४ ॥ ब्रा
(10A) ह्मणासीमंगळस्नान ॥ देउनि पितांबरसुमनचंदन ॥ संन्नीधबैसोनिआपण ॥
दिधलेभोजनयथारुचि ॥ २५ ॥ शेया[illegible] निये कांती ॥ अरळसुमनाचिगुंनीगुंती
हातिधरूनिश्रीपती ॥ शयनकर[illegible]चितीद्विजातें ॥ २६ ॥ कृष्णबैसोनिसेजारी ॥
ब्राह्मणांचेचरणचुरी ॥ ये[illegible]री ॥ करिधरीकृष्णातें ॥ २७ ॥ वकेस्वा
मीदेवाधिदेवा ॥ म्याकरावीतुझी[illegible] पुजीतोसिभक्तदेवा ॥ ब्राह्मणदेवह्म
णोनि ॥ २८ ॥ द्विजात्मभावेंचिंतीं [illegible] तोहीलेलातेतें तहितनकेआसुतें ॥
विपरीतार्थेफळतसें ॥ २९ ॥ तुझियापुजापुज्यजालो ॥ तेणेगर्वाचढीनलो ॥ कृ
ष्णसेवसीनाडलो ॥ थोरवाढलोअभिमानें ॥ ३० ॥ तुं यज्ञपुरूषनारायण ॥ तु
जयाजीकनेद्दितीआन्न ॥ व्रथागेलेंयाचेहवन ॥ कर्मविपणाकर्माचिं ॥ ३१ ॥ सर्व
ग भुतीत्वमेवद्वावो ॥ नुपजेतवंनभेटदेवो ॥ तैसामीब्राह्मणनकेपाहाहो
आपणसीभावोहदइचा ॥ ३२ ॥ कृष्णपुसीलेस्वागत ॥ वृत्तीआहेकीनिश्चीत

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

त ॥ चित्ती चिंता असावर्तत ॥ ते दुश्चीत सर्वदा ॥ ३३ ॥ ज्याचि चिंता निवर्तली ॥
त्याचि वृत्ती सुचित जाली ॥ त्याचि स्वकर्म फळासी आली ॥ निजात्म फळाचेनि
फळे ॥ ३४ ॥ असो निरंद्रा चि संपती ॥ तृप्त नाही ज्याचे चित्ती ॥ ते अत्तिशयेसी
दुःखी होती ॥ विदे बद्धे त्ति संसारी ॥ ३५ ॥ असो निया अकिंचन ॥ ज्याचे वृत्ती
सि समाधान ॥ आज्ञितो मात्त जितिले साग ॥ बंदिजन मि ह्याचा ॥ ३६ ॥ स
र्व भूती भगवद्भावो ॥ या वरि स्वधर्म निष्ठ मुदेवो ॥ याची या पाउला पाउली
पा हाहो ॥ सर्वांग मि वोटवी ॥ ३७ ॥ ऐसीय निष्ठेचे ब्राह्मण ॥ ते मज सदाए
व्य जाण ॥ याचि नमस्कारी चरण ॥ वारंवार मस्ताकी ॥ ३८ ॥ कृष्ण ऐसे निस २
माधान ॥ ब्राह्मणासी पडले मौन ॥ विसरली कार्याचि आठवण ॥ जाणो २
नि प्रश्न हरी करी ॥ ३९ ॥ कोठु नि येणं जाले स्वामी ॥ कवण ग्राम कवण भू
मी ॥ तुम्हचे देसीचा देशस्वामी ॥ प्रजा स्वधर्मी पाळीकी ॥ ४० ॥ दुर्गम मा
र्ग अत्ति संकटी ॥ क्रमुनी आलेती आम्हुचे भेटी ॥ कवणाइ छा आहे पोटी
ते गुह्य गोष्टी सांगावी ॥ ४१ ॥ आह्मी केवळ ब्राह्मणा भक्त ॥ आज्ञा करणे हे
उचित ॥ काय आपेक्षी तुम्हचे चित्त ॥ ते मी निश्चीत करीन ॥ ४२ ॥ कवण

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com